

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Slavomíra Nováka a soudkyně Mgr. Jany Jurečkové a Mgr. Andrey Veselé ve věci

žalobkyně: **LAID a.s.**, IČO: 242 83 011,
sídlem Poděbradská 964/36, 198 00 Praha,

proti žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**,
se sídlem Masarykova 427/31, 602 00 Brno,

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 7. 2025, č. j. 18946/25/5100-10612-712396,

takto:

- I. **Žaloba se zamítá.**
- II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění:

I.

Základ sporu

1. V posuzované věci soud zkoumal, zda správce daně a následně žalovaný postupovali v souladu se zákonem, jestliže posoudili dodatečné vyúčtování daně z příjmů ze závislé

činnosti za zdaňovací období roku 2022, podané žalobkyní dne 1. 7. 2024, jako nepřípustné podle § 141 odst. 3 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád (dále jen „daňový řád“), a řízení o něm zastavili. Soud dále hodnotil, zda je napadené rozhodnutí žalovaného přezkoumatelné, zejména ve vztahu k identifikaci rozhodnutí, které bylo předmětem odvolacího přezkumu.

2. Správce daně vyzval dne 25. 4. 2023 žalobkyni výzvou č. j. 3445168/23/2009-51522-107037 k podání vyúčtování daně za rok 2022, avšak žalobkyně výzvu nesplnila. Nereagovala ani na následné upozornění na možnost stanovení daně podle pomůcek č. j. 6123163/23/2009-51522-107037 ze dne 19. 7. 2023. Správce daně si proto vyžádal údaje od Pražské správy sociálního zabezpečení, a na jejich základě vydal dne 20. 9. 2023 platební výměr č.j. 7455564/23/2009-51522-107037, jímž stanovil daň podle pomůcek ve výši 1 043 610 Kč, bez zohlednění slevy na poplatníka. Žalobkyně podala dne 13. 10. 2023 podání posouzené jako vadné odvolání; po marné výzvě č. j. 8207592/23/2009-51522-107037 bylo řízení o odvolání zastaveno rozhodnutím ze dne 28. 11. 2023, č. j. 8663346/23/2009-51522-107037. Dne 27. 2. 2024 byl vydán platební výměr na pokutu č. j. 1349890/24/2009-51522-107037.
3. Dne 1. 7. 2024 podala žalobkyně dodatečné vyúčtování daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti za rok 2022, zaevidované pod č. j. 5544392/24, a současně předložila prohlášení poplatníků a odůvodnění podání zaevidované pod č. j. 5654971/24. Z těchto podkladů vyplynulo tvrzení, že skutečná daňová povinnost je nižší než daň stanovená podle pomůcek.
4. Správce daně posoudil dodatečné tvrzení jako nepřípustné podle § 141 odst. 3 daňového řádu, neboť jím byla tvrzena nižší daň oproti poslední známé dani stanovené podle pomůcek, a řízení rozhodnutím ze dne 30. 8. 2024, č. j. 5776680/24/2009 51522 107037 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), zastavil. Rozhodnutí bylo žalobkyni doručeno dne 1. 9. 2024. Proti prvostupňovému rozhodnutí podala žalobkyně dne 26. 9. 2024 odvolání, zaevidované pod č. j. 104124/25, k němuž opětovně připojila prohlášení poplatníků. Žalovaný přezkoumal formální i věcné náležitosti odvolání a rozhodnutím žalovaného ze dne 8. 7. 2025, č. j. 18946/25/5100 10612 712396 (dále jen „napadené rozhodnutí“), odvolání zamítl a potvrdil prvostupňové rozhodnutí.

II.

Obsah žaloby a vyjádření žalovaného

5. Žalobkyně v žalobě uplatňuje několik okruhů námitek. Tvrdí, že žalovaný nesprávně určil, jaké rozhodnutí bylo předmětem odvolacího přezkumu, neboť zaměnil platební výměr ze dne 20. 9. 2023 s rozhodnutím o zastavení řízení o dodatečném vyúčtování podaném dne 1. 7. 2024. Namítá, že tato záměna způsobila nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí, neboť z jeho odůvodnění není seznatelné, o jaké věci žalovaný rozhodoval ani z jakých důvodů její odvolání zamítl.
6. Dále uvádí, že žalovaný nesprávně vymezil předmět řízení tím, že její námitky označil za směřující proti obsahu platebního výměru, ač se týkaly zákonnosti zastavení řízení. Tvrdí, že z napadeného rozhodnutí není patrné, zda žalovaný posuzoval odvolání proti platebnímu výměru, nebo proti rozhodnutí o zastavení řízení, a že nevysvětlil, jak vztáhl ust. § 106 odst. 1 písm. d) daňového řádu, a ust. § 141 odst. 3 téhož zákona na posuzovanou věc.

7. Žalobkyně dále namítá, že nebyly splněny podmínky podle § 141 odst. 3 daňového řádu, neboť poslední známá daň nebyla stanovena dle pomůcek. Tvrdí, že správce daně pouze převzal od Pražské správy sociálního zabezpečení údaje, vycházející z jejích vlastních sdělení, a na jejich základě daň dopočítal, takže nešlo o stanovení daně podle pomůcek. Uvádí, že plnila své zákonné povinnosti, pravidelně hradila daň a správce daně její deklarovaný vyměřovací základ využil, takže nebyly splněny podmínky pro postup dle pomůcek.
8. Ve vztahu k nezohlednění slevy na poplatníka žalobkyně tvrdí, že správce daně pochybil, když slevu neuznal s odůvodněním, že neměl k dispozici podepsaná prohlášení zaměstnanců. Uvádí, že stanovil-li správce daně daň podle pomůcek, měl usilovat o výsledek co nejbližší skutečné daňové povinnosti a nemohl ignorovat zjevné daňové výhody. Tvrdí, že nezohledněním slev vznikl nepoměr přibližně 1 milion Kč oproti zálohám uhrazeným během roku a že výsledná daňová povinnost je excesivní. Uvádí, že odmítnutí slev odpovídá spíše postupu dokazováním než stanovení podle pomůcek. Odkazuje na rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 3. 2021, č. j. 8 Afs 296/2020-138, z něhož dovozuje, že jí náležela možnost doplnit skutková tvrzení dalšími důkazními prostředky, mimo jiné prohlášeními poplatníků, která přiložila k dodatečnému vyúčtování.
9. K argumentaci žalovaného uvádí, že ten se jejími námitkami odmítl zabývat s odkazem na to, že směřují proti platebnímu výměru, nikoli proti rozhodnutí o zastavení řízení. Tvrdí, že z napadeného rozhodnutí není patrné, zda žalovaný hodnotil splnění podmínek podle § 141 odst. 3 daňového řádu, a namítá, že toto ustanovení nelze vykládat tak široce, aby vylučovalo možnost nápravy nesprávně určené daňové povinnosti, doloží-li daňový subjekt relevantní skutečnosti následně.
10. Žalobkyně uvádí, že ani při stanovení daně podle pomůcek nelze odmítnout zohlednění řádně doložených zákonných nároků poplatníků. Tvrdí, že žalovaný porušil zásadu materiální pravdy tím, že setrval na nesprávně stanovené daňové povinnosti a nepřipustil zohlednění doložených slev. Postup žalovaného považuje za přepjatě formalistický a za nepřiměřený zásah do jejích práv, odporující zásadě proporcionality a legitimního očekávání, že daň bude stanovena v souladu se zákonem a skutečným skutkovým stavem.
11. Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že žalobkyně brojí proti závěru o nepřipustnosti dodatečného vyúčtování za rok 2022, avšak většina žaloby podle něj pouze opakuje odvolací argumentaci, kterou již vypořádal v napadeném rozhodnutí, aniž by s ní žalobkyně nyní věcně polemizovala. Tvrdí, že tím žalobkyně zásadně omezuje možnost soudu působit jako arbitr, neboť řízení o žalobě je ovládáno dispoziční zásadou a soud nemá domýšlet argumenty za žalobkyni. Žalovaný považuje odvolací vypořádání za racionální, logicky soudržné a v souladu se zákonem.
12. Za jedinou skutečnou žalobní námitku žalovaný označuje výhradu proti výkladu ust. § 141 odst. 3 daňového řádu. Zdůrazňuje, že rozhodné je, zda poslední známá daň za rok 2022 byla stanovena podle pomůcek a zda dodatečné vyúčtování tvrdí daň nižší. Tvrdí, že obě podmínky byly naplněny, a v důsledku toho je dodatečné vyúčtování ze zákona nepřipustné. Uvádí, že při tomto posouzení nepřísluší daňovým orgánům hodnotit zákonnost předchozího rozhodnutí o stanovení daně ani průběh řízení, v němž k němu došlo; případné výhrady lze uplatňovat pouze prostřednictvím opravných prostředků směřujících proti tomuto rozhodnutí, nikoli formou dodatečného tvrzení. Argumenty žalobkyně směřující proti způsobu stanovení daně podle pomůcek proto žalovaný označuje za mimoběžné.

13. Žalovaný zdůrazňuje, že skutečnost, že pomůcky vycházely z údajů vykazovaných samotnou žalobkyní u Pražské správy sociálního zabezpečení, nevylučuje, že daň byla stanovena podle pomůcek, neboť jejich účelem je kvalifikovaný odhad daně co nejbližší realitě. Užití takových podkladů je podle něj běžné a judikatorně akceptované. Má za to, že skutkový stav plně naplňuje hypotézu § 141 odst. 3 daňového řádu.
14. K námitce, že správce daně měl přihlížet k novým podkladům, žalovaný uvádí, že ust. § 141 odst. 3 neposkytuje žádný prostor pro úvahu o jejich relevanci, neboť nepřípustnost nastává přímo ze zákona a správce daně může zkoumat pouze naplnění dvou podmínek uvedených v tomto ustanovení. Jakýkoli jiný postup by podle něj znamenal dotváření práva, což správním orgánům nepřísluší. Teoretickou možnost změny výše daně podle pomůcek připouští pouze cestou obnovy řízení, nikoli prostřednictvím dodatečného daňového tvrzení.
15. Žalovaný dále uvádí, že podmínky nepřípustnosti byly v projednávané věci splněny v důsledku pasivity žalobkyně v řízení o stanovení daně za rok 2022. Žalobkyně nesplnila povinnost podat vyúčtování, nereagovala na výzvy správce daně a nevyužila daný procesní prostor. Tvrdí, že následky tohoto postupu nelze napravovat opožděným dodatečným vyúčtováním, neboť zákonodárce výslovně zamýšlel, aby daňový subjekt nesl následky své vlastní nesoučinnosti.
16. Žalovaný odkazuje rovněž na judikaturu, která potvrzuje, že nepřípustnost dodatečného tvrzení dopadá na všechny případy, v nichž je poslední známá daň stanovena podle pomůcek nebo sjednána, a dodatečně tvrzená daň je nižší. Zdůrazňuje, že správní soudy tento výklad přijaly bez výjimek. Na základě uvedeného žalovaný uzavírá, že závěr o nepřípustnosti dodatečného vyúčtování 2022 je správný, odpovídá jazykovému znění zákona i jeho účelu a není neúměrně restriktivní.

III.

Posouzení žaloby

17. Městský soud v Praze ověřil, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, po vyčerpání řádných opravných prostředků a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Soud přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí i řízení, které mu předcházelo, v rozsahu žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 1 a 2 soudního řádu správního), přitom vycházel ze skutkového a právního stavu v době vydání rozhodnutí. Jiné vady, k nimž by byl povinen přihlídnout z moci úřední, soud neshledal. O podané žalobě soud rozhodl v souladu s ust. § 51 odst. 1 soudního řádu správního bez nařízení jednání, když účastníci s rozhodnutím věci bez nařízení jednání souhlasili (souhlas žalobkyně byl v souladu s § 51 odst. 1 větou druhou soudního řádu správního presumován).
18. Žaloba není důvodná.
19. **K okruhu žalobních námitek směřujících proti přezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí soud uvádí,** že nepřezkoumatelnost správního rozhodnutí spočívá podle ustanovení § 76 odst. 1 písm. a) soudního řádu správního v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, přičemž nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost předchází případné nepřezkoumatelnosti pro nedostatek jeho důvodů; důvody rozhodnutí lze zkoumat toliko u rozhodnutí srozumitelných (rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 11. 4. 2006, č.j. 31Ca 39/2005-70, č. 1282/2007 Sb. NSS).

20. Za nesrozumitelnost rozhodnutí soudy považují například případy, kdy odůvodnění nedává smysl, který by svědčil o skutkových a právních důvodech, jež vedly správní orgán k vydání rozhodnutí (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 9. 2003, č.j. 7 A 547/2002-24); pro rozpor výroku s odůvodněním (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 12. 2003, č.j. 2 Ads 33/2003-78, č. 523/2005 Sb. NSS) či pro výrok, který nemá oporu v zákoně (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 5. 2003, č.j. 7 A 181/2000-29, č. 11/2003 Sb. NSS), nebo není-li rozhodnutí rozčleněno na výrok a odůvodnění, protože není zřejmé, zda správní orgán rozhodl o všech návrzích účastníka řízení (rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 21. 10. 1994, č.j. 6A 63/93-22).
21. Rozhodnutí nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů je potom takové, z jehož odůvodnění není seznatelné, proč správní orgán považuje námitky účastníka za liché, mylné nebo vyvrácené, které skutečnosti vzal za podklad svého rozhodnutí, proč považuje skutečnosti tvrzené účastníkem za nerozhodné, nesprávné nebo jinými řádně provedenými důkazy vyvrácené, podle které právní normy rozhodl a jakými úvahami se řídil při hodnocení důkazů. Rozhodnutí, jehož odůvodnění obsahuje toliko obecný odkaz na to, že napadené rozhodnutí bylo přezkoumáno a jeho důvody shledány správnými, je nepřezkoumatelné, neboť důvody, o něž se výrok opírá, zcela chybějí (rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 26. 2. 1993, č.j. 6A 48/92-23, publ. pod č. 27/1994 v SpP).
22. Rozhodnutí nemůže být nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost tehdy, je-li rozpor v něm odstranitelný výkladem, tj. nebudou-li po interpretaci napadeného rozhodnutí jako celku – s přihlédnutím k obsahu spisu a k úkonům správních orgánů a účastníků – pochyby o jeho významu. To platí tím spíše, pokud rozpor, v němž má údajně spočívat nesrozumitelnost Rozhodnutí, spočívá pouze v písarské chybě (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 8. 2006, č. j. 1 Afs 38/2006-72).
23. S přihlédnutím k těmto východiskům městský soud konstatoval, že „nesprávná identifikace“ prvoinstančního správního rozhodnutí ve výrokové části rozhodnutí odvolacího správního orgánu, která je svých charakterem zřejmou nesprávností (zde ve smyslu ust. § 104 daňového řádu), nezpůsobuje nepřezkoumatelnost tohoto rozhodnutí podle § 76 odst. 1 písm. a) soudního řádu správního ani jinou vadu řízení podle § 76 odst. 1 písm. c) soudního řádu správního (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 6. 2012, č. j. 3 Ads 14/2012-72).
24. Žalovaný přezkoumal podle § 114 odst. 2 a 3 daňového řádu napadené prvostupňové rozhodnutí správce daně, jímž bylo zastaveno řízení zahájené podáním dodatečného vyúčtování daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti za zdaňovací období roku 2022, zaevidovaného pod č. j. 5544392/24. Současně přezkoumal odvolání žalobkyně, zaevidované dne 26. 9. 2024 pod č. j. 104124/25. Ačkoli je v úvodu napadeného rozhodnutí uvedeno, že prvostupňovým rozhodnutím bylo zastaveno řízení ve věci platebního výměru na daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti za zdaňovací období roku 2022 ze dne 20. 9. 2023, č. j. 7455564/23/2009 51522 107037, z obsahu správního spisu jednoznačně plyne, že skutečným předmětem prvostupňového řízení byla procesní reakce na podané dodatečné vyúčtování daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti za rok 2022 ze dne 1. 7. 2024. Ostatně i samotné prvostupňové rozhodnutí je v namítaném úvodu napadeného rozhodnutí řádně identifikováno datem vydání a číslem jednací; pochybení se týká pouze jeho slovního popisu, který je zcela odstranitelný výkladem. Uvedená formální nepřesnost v úvodu napadeného rozhodnutí nemohla ničeho změnit na věcném posouzení důvodu, pro který správce daně řízení zastavil.

25. Z celkového obsahu napadeného rozhodnutí a spisového materiálu je zřejmé, že správní orgán hodnotil přípustnost dodatečného vyúčtování podle § 141 odst. 3 daňového řádu, a závěr o naplnění zákonné hypotézy založil na skutkovém zjištění, že poslední známá daň byla stanovena podle pomůcek a že dodatečně tvrzená daň byla nižší. Věcné jádro napadeného rozhodnutí tak zůstalo tímto dílčím formálním pochybením nedotčeno. Tento závěr odpovídá i výše citované ustálené judikatuře Nejvyššího správního soudu, podle níž samotná nesrovnalost v rozhodnutí nezpůsobuje jeho nepřezkoumatelnost, pokud je rozpor odstranitelný výkladem a význam rozhodnutí je po posouzení jeho celku zřejmý. Judikatura dále vychází z toho, že zjevná písařská chyba nepředstavuje vadu způsobující nesrozumitelnost rozhodnutí. Stejně tak případná nesprávná identifikace prvoinstančního rozhodnutí ve výroku odvolacího rozhodnutí, jde-li o zřejmou nesprávnost, sama o sobě nezakládá nepřezkoumatelnost ani jinou vadu řízení (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 6. 2012, č. j. 3 Ads 14/2012-72).
26. Pokud jde o bod 8 napadeného rozhodnutí, žalovaný vymezil, které z odvolacích námitek jsou pro posuzované řízení relevantní. Za projednatelnou označil pouze námitku, podle níž nebyly splněny podmínky pro zastavení řízení, neboť dodatečné vyúčtování daně mělo být přípustné. Ostatní námítka neshledal významnými pro přezkum napadeného rozhodnutí, neboť směřovaly výlučně proti způsobu stanovení daně platebním výměrem ze dne 20. 9. 2023, zejména proti použití pomůcek a nezohlednění slevy na poplatníka. Tyto výhrady svou povahou mířily proti samotnému vyměření daně a zcela se mýjely s předmětem nyní vedeného řízení o zastavení řízení zahájeného dodatečným vyúčtováním. Úvaha žalovaného o jejich nerelevanci je přezkoumatelná, neboť žalobkyně uplatnila i námítka, které povahově náleží do řízení o vyměření daně, nikoli do řízení o posouzení přípustnosti dodatečného vyúčtování.
27. Soud dospěl k závěru, že napadené rozhodnutí je přezkoumatelné.
28. **K okruhu žalobních námitek směřujících k nezohlednění slevy na poplatníka a k související argumentaci žalovaného, jenž se těmito námitkami nezabýval s odůvodněním, že směřují proti platebnímu výměru, nikoli proti rozhodnutí o zastavení řízení, soud uvádí,** že Nejvyšší správní soud upozorňuje, že daňové řízení je postaveno na zásadě, že každý daňový subjekt má povinnost sám daň přiznat, tedy má břemeno tvrzení, ale také povinnost své tvrzení doložit, tj. má i břemeno důkazní. Tato břemena nese daňový subjekt v důkazním řízení, které vede správce daně (srov. bod 10 rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 12. 2020, č. j. 10 Afs 185/2020 43). Podle § 92 daňového řádu prokazuje daňový subjekt všechny skutečnosti, které je povinen uvádět v tvrzeních či jiných podáních, případně ty skutečnosti, k jejichž průkazu byl správcem daně v průběhu daňového řízení oprávněně vyzván. Dospěje-li správce daně k závěru, že daňový subjekt neunesl důkazní břemeno a daň nelze dokazováním stanovit, je jeho povinností stanovit daň způsobem v pořadí dalším, tedy podle pomůcek. Ke stanovení daňové povinnosti podle pomůcek tedy musely být splněny tři podmínky: (1) stěžovatelka nesplnila některé ze svých povinností při dokazování, (2) proto nebylo možné stanovit daň dokazováním, a (3) daň mohla být prostřednictvím pomůcek stanovena spolehlivě. Splnění těchto podmínek podléhá přezkumu žalovaného jako odvolacího orgánu (§ 114 odst. 4 daňového řádu).
29. Soud uvádí, že chtěla-li žalobkyně brojit proti stanovení daně podle pomůcek, měla (podle výzvy správce daně č. j. 8207592/23/2009-51522-107037) opravit své podání ze dne 13. 10. 2023. Tím by došlo k vydání meritorního rozhodnutí druhého stupně, jež by bylo žalovatelné podle soudního řádu správního. V rámci soudního přezkumu by pak bylo možné

polemizovat o zákonnosti pomůcek, které správce daně pro stanovení daně použil. Toto však není tento případ. Žalobkyně na spolupráci se správcem daně rezignovala a teprve po více než půlroce znovu podala vyúčtování daně za rok 2022. Soud se ztotožňuje se závěrem žalovaného, že tento okruh námitek není předmětem posuzovaného řízení, a tudíž se jimi ani soud nebude věcně zabývat.

30. Přestože tato část řízení není pro nyní posuzovanou věc relevantní, soud nad rámec odůvodnění, aby se nedopustil přepjatého formalismu a vyjádřil se i k nerelevantním námitkám žalobkyně, uvádí, že z obsahu správního spisu vyplývá, že správce daně žalobkyni opakovaně vyzýval k plnění jejích povinností, a to i s možností opravy. Žalobkyně však nereagovala ani na následné upozornění na možnost stanovení daně podle pomůcek, č. j. 6123163/23/2009-51522-107037, ze dne 19. 7. 2023.
31. Na první pohled je zřejmé, že správce daně postupoval v souladu se základními zásadami daňového řízení. Na nejprve naprostou absenci součinnosti ze strany žalobkyně a poté na nepřiměřeně pozdě podaná podání reagoval nejen zákonným, ale především velmi vstřícným postupem. Žalobkyně měla řadu příležitostí svá pochybení napravit; nečinila-li tak řádně a včas, nelze než nést právní důsledky vlastního nejednání.
32. Soud dospěl k závěru, že okruh žalobních námitek týkajících se nezohlednění slevy na poplatníka a související argumentace žalovaného, jenž se těmito námitkami nezabýval s odůvodněním, že směřují proti platebnímu výměru, nikoli proti rozhodnutí o zastavení řízení, není důvodný.
33. **K okruhu žalobních námitek, podle nichž nebyly splněny podmínky podle § 141 odst. 3 daňového řádu, soud uvádí,** že soud v posuzované věci zdůrazňuje, že nastalá situace byla vyvolána absencí jakékoli součinnosti ze strany žalobkyně. Stanovení daně pomůckami přichází v úvahu pouze tehdy, selže-li možnost stanovit daň dokazováním; absence relevantních důkazních prostředků je proto zákonným předpokladem pro jejich použití. Neplní-li daňový subjekt své zákonné povinnosti v takové míře, že daň již nelze stanovit dokazováním, je správce daně povinen přistoupit k užití pomůcek a tento způsob stanovení daně uvést ve výroku rozhodnutí.
34. Námitka žalobkyně, že správce daně pouze převzal údaje poskytnuté Pražskou správou sociálního zabezpečení, vycházející z jejích vlastních sdělení, a na jejich základě daň dopočítal, a tudíž nešlo o stanovení daně podle pomůcek, má podstatu tohoto institutu daňového řízení. V posuzované věci žalobkyně po dobu několika měsíců nereagovala na opakované výzvy správce daně, čímž fakticky znemožnila stanovení daně dokazováním. Správce daně proto zcela legitimně přistoupil ke stanovení daně pomůckami. Pomůckami jsou podle daňového řádu zejména důkazní prostředky, které nebyly správcem daně zpochybněny, podaná vysvětlení, porovnání srovnatelných daňových subjektů a jejich daňových povinností či vlastní poznatky správce daně získané při správě daní, přičemž výraz „zejména“ vyjadřuje demonstrativní, tedy neuzavřený výčet. Užití údajů získaných od jiných orgánů veřejné moci, které jsou povinny poskytnout správci daně informace relevantní pro správu daní, je tedy plně v mezích zákonného rámce. Nesoučinnost ze strany žalobkyně tak vedla k tomu, že správce daně musel při stanovení daně vycházet z dostupných a zákonně získaných podkladů, což je zcela souladné s principem stanovení daně podle pomůcek. Správce daně oprávněně požádal o součinnost orgány veřejné moci, zejména o údaje o vyměřovacích základech a počtu zaměstnanců, vycházející z podkladů sdělených Pražské správě sociálního zabezpečení přímo žalobkyní. Na základě těchto údajů pak

stanovil daň podle pomůcek výpočtem aritmetického průměru měsíčních vyměřovacích základů připadajících na jednoho zaměstnance. Tento postup je racionálním naplněním požadavku zákona na správné zjištění a stanovení daně a zabezpečení její úhrady, přičemž správce daně nemohl zjistit počet zaměstnanců s podepsaným prohlášením k dani, neboť žalobkyně na jeho výzvy vůbec nereagovala. Její nesoučinnost tak nevyhnutelně působila v její neprospěch.

35. Podle § 141 odst. 3 daňového řádu *dodatečné daňové přiznání nebo dodatečné vyúčtování na daň nižší, než je poslední známá daň, není přípustné, pokud některé z rozhodnutí, z něhož vyplývá poslední známá daň, bylo učiněno podle pomůcek nebo vydáno na základě sjednání daně.*
36. Soud v posuzované věci vychází z výslovného znění § 141 odst. 3 daňového řádu, podle něhož je podání dodatečného daňového přiznání na nižší daň vyloučeno v případě, kdy byla poslední známá daň stanovena za užití pomůcek nebo byla sjednána podle § 98 daňového řádu. Toto omezení má racionální základ, neboť stanovení daně těmito náhradními způsoby přichází v úvahu pouze tehdy, selže-li možnost stanovit daň dokazováním; je-li daň v důsledku absence důkazů určena toliko kvalifikovaným odhadem, tedy bez provedení dokazování, není myslitelné, aby později předložené nové skutečnosti či „nové důkazy“, založené na dodatečných tvrzeních daňového subjektu, mohly zpětně změnit výši takto stanovené daňové povinnosti.
37. Soud se zároveň vyjadřuje k námitce žalobkyně směřující k porušení zásady materiální pravdy. Postupem správce daně tato zásada dotčena nebyla. Neplní-li daňový subjekt při dokazování jím tvrzených skutečností některou ze svých zákonných povinností a nelze-li proto daň stanovit dokazováním, je správce daně oprávněn stanovit daň podle pomůcek, které má k dispozici nebo které si sám obstará, a to i bez součinnosti daňového subjektu. Takový postup je plně v souladu s daňovým řádem a není v rozporu se zásadou materiální pravdy, neboť zákon jej výslovně předpokládá pro případy, kdy daňový subjekt svou nečinností či nesoučinností znemožní správci daně zjistit skutečný stav věci dokazováním.
38. Soud proto ani hlavní okruh žalobních námitek neshledal důvodným.

IV.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

39. Jelikož soud neshledal žalobu, kterou se žalobkyně domáhala vyslovení shora označeného rozhodnutí žalované za nicotné důvodnou, podle ust. § 78 odst. 7 soudního řádu správního ji zamítl.
40. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 soudního řádu správního. Žalobkyně neměla ve věci úspěch, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení, a žalovanému nevznikly žádné náklady nad rámec jeho obvyklé úřední činnosti, proto mu soud jejich náhradu nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 13. května 2026

JUDr. Slavomír Novák v.r.
předseda senátu